

ASIA PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN
SOVELTAMISESTA SIKALAN LAAJENTAMISEEN

HANKKEESTA VASTAAVA

Pekka Eskola
Isoheikkiläntie 7
31700 Urjala as.

HANKE

Pekka Eskola suunnittelee sikalatoimintojen laajentamista olemassa olevan sikalan yhteyteen Kokon kylässä Urjalan kunnassa. Sikalatoiminnot sijaitsevat tiloilla Isoheikkilä RN:o 2:84 ja Vähäheikkilä RN:o 3:86.

Eskolalla on korkeimman hallinto-oikeuden 9.5.2001 päätöksellä lainvoimaiseksi saatettu ympäristölupa (uusi sikala) 916 emakolle, 60 siitossialle ja 16 karjulle. Kyseiseen hankkeeseen ei ole sovellettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Vanhalle sikalalle on vuodelta 1993 lupa 40 emakolle ja 320 yli 12 viikon ikäiselle sialle.

Eskolan on tullut ympäristönsuojeluasetuksen 42 § kohdan 17) perusteella hakea uutta lupaa olemassa olevalle toiminnalle 31.12.2003 mennessä alueelliselta ympäristökeskukselta. Eskola on esittänyt lupaprosessin vireille saattamista Pirkanmaan ympäristökeskukselle 28.12.2003 osoitetulla tiedustelulla ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) tarpeesta olemassa olevan sikalatoiminnan laajentamiseen. Tämän jälkeen Eskola on ilmoittanut ympäristökeskukselle, että sikalan laajennushanke ei ole kiireellinen, vaan hän harkitsee laajennuksen suuruusluokkaa. Hankkeesta vastaava suunnittelee olemassa olevan sikalan laajennusta seuraavasti:

Esolan sikalojen eläinmäärät eläinyksikkökertoimin:

	<i>Eläinmäärä</i>	<i>Kerroin *</i>	<i>Eläinyksiköt</i>
<u>Voimassa olevan luvan mukaiset eläinpaikat:</u>			
Emakot (uusi sikala) yht.	916	3,4	3114
Siitossiat (uusi sikala)	60	1,0	60
Karjut (uusi sikala)	16	1,0	16
Emakot (vanha sikala) yht.	40	3,4	136
<u>Yli 12 vko:n ikäiset (vanha sikala)</u>	<u>320</u>	<u>1,0</u>	<u>320</u>
YHTEENSÄ	1352		3646

(* Lannan fosforisisältöön perustuva eläinyksikkökerroin: 0,4 vieroitettu 5-11 vko:n ikäinen porsas;

1,0 lihasika, siitossika, karju;, 3,4 emakko porsaineen; 1,0 joutilas emakko perustuen YM:n kirjeeseen Dnro YM4/401/2002, 18.3.2002).

Nykytilanne, olemassa olevat eläinpaikat (sikaloissa tehtyjen sisäisten järjestelyjen jälkeen):

Emakot (uusi sikala)	1010	3,4	3434
- porsituspaikat 210			
- astutuspaikat 280			
- joutilaspaikat 520			
Siitossiat (uusi sikala)	60	1,0	60
Karjut (uusi sikala)	16	1,0	16
Kasvatuspaikat (25-140 kg) (vanha sikala)	500	1,0	500
YHTEENSÄ	1586		4010

Suunnitellun laajennuksen jälkeen:

<i>Emakot</i>	<i>1500</i>	<i>3,4</i>	<i>5100</i>
<i>Siitossiat</i>	<i>60</i>	<i>1,0</i>	<i>60</i>
<i>Karjut</i>	<i>16</i>	<i>1,0</i>	<i>16</i>
<i>Yli 12 vko:n ikäiset (vanha sikala)</i>	<i>320</i>	<i>1,0</i>	<i>320</i>
<i>YHTEENSÄ</i>	<i>1896</i>		<i>5496</i>

Laajennuksessa lupaa haetaan yhteensä 1896 sialle. Lisäys suhteessa luvanmukaisiin eläinmääriin on yhteensä 544 eläintä ja 1850 laskennallista eläinyksikköä. **Emakoiden määrä kasvaa 584:llä yhteensä 1500:een.** Laajennuksen jälkeen Eskolan sikaloissa on laskennallisia eläinyksiköitä 5496.

Hakemuksen mukainen toiminta laajenisi eläinyksikkömäärien mukaan tarkasteltuna noin 1,5-kertaiseksi voimassaolevan ympäristöluvan mukaiseen tilanteeseen verrattuna. Nykyiseen tosiasialliseen eläinmäärään verrattuna eläinyksiköiden määrä sikalan laajennuksessa kasvaisi yli 1,3 -kertaiseksi. Määrien ero johtuu siitä, että sikalassa on sisäisten järjestelyjen jälkeen pidetty enemmän emakoita ja kasvatussikoja, mitä ympäristöluvassa on sallittu.

Sikala ja siihen liittyvät toiminnot

Olemassa olevan sikalan ilmastointi

Sikala on alipaineistettu ja ilma poistuu ulos katon harjalta. Lietelannan ammoniakkin sitomiseen käytetään sadettimia, jotka viilentävät sikalan ilmaa ja vähentävät ammoniakkin haihtumista. Hankkeesta vastaava esittää teknisenä mahdollisuutena sikalalaajennuksessa lietteen lämmön talteen ottoa ja samalla lietteen lämpötilan laskua ja hajupäästöjen vähentämistä.

Lietelanta

Luvanmukaisen toiminnan lietemäärä:

Emakot $916 * 7 \text{ m}^3 = 6412 \text{ m}^3/\text{v}$

Kasvatat siitossiat $560 * 2 \text{ m}^3 = 1120 \text{ m}^3/\text{v}$

Karjut $16 * 2 \text{ m}^3 = 32 \text{ m}^3/\text{v}$.

Yhteensä: $7564 \text{ m}^3/\text{v}$.

Syntyvän lietteen määrä laajennuksen jälkeen:

1500 emakkoa porsaineen $* 7 \text{ m}^3 = 10500 \text{ m}^3/\text{v}$

Siitossiat, karju, yli 12 vko:n ikäiset $396 * 2 \text{ m}^3 = 792 \text{ m}^3/\text{v}$

Yhteensä: 11 292 m³/v. Lietteen määrä kasvaa 3 728 m³/v, suhteessa nykytilaan lietteen määrä kasvaa 1,5 kertaiseksi.

(Lietemäärien laskennassa sovellettu ympäristöministeriön ohjetta kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 30.9.1998)

Lietelannan varastointi

Liete kerätään sikaloista altaisiin, joista se omalla paineellaan kulkeutuu pumppukaivoihin, joista liete siirretään alakautta lietesäiliöihin. Säiliöt on kevytkatettu. Rakennuksissa olevien altaiden tilavuus on noin 800 m³ ja lietesäiliöiden (2 kpl) noin 5600 m³. Laajennus edellyttää lisäsäiliötilavuuden rakentamista sikalan yhteyteen tai etäsäiliöitä peltoaukeiden reunoille. Vaihtoehtona on esitetty myös merikonttien käyttöä siirrettävinä, väliaikaisina lietteen varastoina peltoaukeilla. Lietteen varastointimenetelmän ja -paikan valinta on vielä avoin.

Lietteen levitys

Hankkeesta vastaava ei ole esittänyt lietteen levitykseen tarvittavia peltohehtaareja tai peltojen sijaintia. Lietteen levityspinta-alan vähimmäistarpeen määrittelyyn on käytettävissä *ympäristöministeriön ohje kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 30.9.1998*, jossa kotieläinten lannasta saatavan fosforilannoituksen enimmäistasona pidetään noin 20 kg fosforia hehtaarille vuodessa. Lannan kokonaisfosforista huomioidaan 75 %. Emakko porsaineen tuottaa fosforia keskimäärin 8,5 kg vuodessa, lihasika ja karjut 2,5 kg ja alle 11 viikon ikäiset porsaasat 1 kg. Eskolan sikalalaajennuksen jälkeisen tilanteen lietteen fosforisisältö on 13 740 kg (*emakot 1500 kpl * 8,5 kg + (siitossiat 60 + karjut 16 + yli 12 viikon ikäiset 320) * 2,5 kg*). Syntyvät lietteen levitykseen tarvittava peltopinta-ala on *(13 740 kg * 75 % / 20 kg/ha)* 515 hehtaaria.

Lietteen levitys tapahtuu kasvukauden aikana pelloille, keväällä ennen kylvöä, matalaan kasvustoon tai sadonkorjuun jälkeen ennen syysmuokkausta. Optimiolosuhteissa otollisten säiden mukaan levitys kestää enimmillään yhden viikon kunakin ajankohtana. Levitys tapahtuu traktorivetoisella lietevaunulla letkulevittimin.

Maankäyttö ja luonnonolosuhteet

Pirkanmaan 3. seutukaavassa Kokon kylän kulttuurimaisema ja Ikaalan Isotalo on merkitty valtakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi (ak). Kokon kylässä on säilynyt perinteistä rakennuskantaa Isotalon, Iso-Heikkilän, Karppilan, Tasson ja Eskolan tiloilla.

Seutukaavassa suosituksena on, että yksityiskohtaisessa kaavoituksessa, rakentamisessa sekä rakennetun ympäristön ja maiseman hoidossa tulee edistää alueen kulttuurillisten ja maisemallisten arvojen säilymistä. Pirkanmaan vahvistamattomassa maakuntakaavaehdotuksessa Kokon kylä on merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi (akm).

Kokon kylälle ei ole laadittu seutu- ja maakuntakaavan lisäksi yleis- tai asemakaavaa. Rakentaminen alueella toteutetaan suunnittelutarveratkaisuin.

Sikalan rakennuspaikka sijaitsee olemassa olevan sikalan välittömässä läheisyydessä Kokon kylässä maaseutumaisella alueella. Urjalan kuntataajamaan matkaa on noin 10 kilometriä.

Etäisyys lähimpään vesistöön, Kokonjärveen, on noin 500 metriä. Kokonjärvi on alavarantainen, matala ja osin umpeenkasvanut järvi, joka on linnustonsa puolesta arvokas. Kokonjärven lahdekkeilla ja rantaniityillä on paikallista luonnonsuojellista arvoa. Tehdyn veden laadun seurannan (1966-2001) mukaan Kokonjärven vesi on erittäin typpi- ja fosforipitoista. Talviaikaan veden happivarannot ovat olleet vähissä. Ravinnetasot ovat

seurannan kuluessa nousseet selvästi. Bakteereja vedestä on tutkittu harvoin ja niitä on tällöin havaittu hyvin niukasti. Kokonjärnessä on ilmennyt leväkukintaa. Kokonjärven yleinen käyttökelpoisuusluokka on olemassa olevan tiedon perustella huono.

Sikala ei sijaitse luokitellulla tai vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella.

Liikenne

Liikenne välikasvattamolle tapahtuu Isoheikkiläntietä pitkin. Sikalalle suuntautuvia porsas-, teuras- ja rehukuljetuksia on noin kerran viikossa. Satunnaisesti tilalle suuntautuu toimintaan liittyvää huoltoliikennettä. Lietteen levitysajankohtina liikennöintiä tapahtuu sikalalta levityspelloille. Laajennuksen myötä liikennemäärät kasvavat jonkin verran. Merkittävin liikennemääriin vaikuttava seikka on lietteen varastointiratkaisu.

Häiriintyvät kohteet

Sikalan lähimmät asuinrakennukset ovat noin 150 metrin päässä länteen sijaitseva loma-asuntona käytettävä kiinteistö (vuodelta 1928) sekä noin 200 metrin etäisyydellä lounaaseen sijaitseva vakituksessa asuinkäytössä oleva kiinteistö (vuodelta 1992). Sikalasta noin 500 metrin säteellä on kymmenkunta loma-asuntoa sekä 7 vakituksessa asuinkäytössä olevaa kiinteistöä. Sikalasta noin 1 kilometrin säteellä loma-asuntoja on nelisenkymmentä ja vakituksia asuinkiinteistöjä 9. Asuinrakennukset sijoittuvat pääosin sikalasta idän, etelän ja luoteen välisiin ilmansuuntiin keskittyen Kokon kylätaajamaan ja Kokonjärven pohjoisiin ranta-alueisiin.

Kuuleminen

Ympäristölupa-hakemukseen liittyen Pirkanmaan ympäristökeskus on tehnyt tutustumiskäynnin Eskolan tilalla vuonna 2005. Hankkeesta vastaava on toimittanut Pirkanmaan ympäristökeskukseen lisätietoja ja täydennyksiä hankkeen YVA-harkintaa varten. Urjalan kunnasta on tiedusteltu toiminnasta mahdollisesti tehtyjä valituksia tai yhteydenottoja. Muiden viranomaisten kuulemista ei ole pidetty tarpeellisena.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskevat säännökset ja YVA:n soveltaminen yksittäistapaukseen

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVAL) 4 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan asetuksella tarkemmin säädettäviin hankkeisiin tai niiden muutoksiin 1) joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia taikka 2) josta saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomeen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Asetuksen (YVAA) 6 §:ssä luetellaan hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä. Arviointimenettelyä sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (268/1994, muutokset 267/1999 ja 458/2006) mukaan lisäksi hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, asetuksessa mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on varmistaa, että vaikutuksiltaan merkittävien hankkeiden suunnittelussa ympäristövaikutukset tulevat selvitettyksi riittävällä tarkkuudella päätöksenteon tueksi. YVA-menettelyn tarkoituksena on

myös parantaa kansalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia ympäristön kannalta merkittävien hankkeiden suunnittelussa.

Ympäristövaikutusten haitallisuuden merkittävyyttä ja todennäköisyyttä selvitettyä tulee ottaa huomioon yksittäistapauksen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutuksen luonne, joka on eritelty tarkemmin YVAA 7§:ssä:

1) hankkeen ominaisuudet, kuten a) hankkeen koko, b) yhteisvaikutus muiden hankkeiden kanssa, c) luonnonvarojen käyttö, d) jätteiden muodostuminen, e) pilaantuminen ja muut haitat, f) onnettomuusriskit ottaen erityisesti huomioon käytettävät aineet ja tekniikat;

2) hankkeen sijainti, kuten a) nykyinen maankäyttö, b) alueen luonnonvarojen suhteellinen runsaus, laatu ja uudistumiskyky, c) luonnon sietokyky, ottaen erityisesti huomioon kosteikot, rannikkoalueet, vuoristo- ja metsäalueet, luonnon- ja maisemansuojelualueet, lain nojalla luokitellut tai suojellut alueet, alueet, joilla yhteisön lainsäädännössä vahvistetut ympäristön tilaa kuvaavat ohjearvot on jo ylitetty, tiheään asutut alueet sekä historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittävät alueet;

3) vaikutusten luonne, kuten a) vaikutusalueen laajuus ottaen huomioon vaikutuksen kohteena olevan väestön määrä; b) valtioiden rajat ylittävä vaikutus, c) vaikutuksen suuruus ja monitahoisuus, d) vaikutuksen todennäköisyys, e) vaikutuksen kesto, toistuvuus ja palautuvuus.

Päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa tekee alueellinen ympäristökeskus (YVAL 6.1). Pirkanmaan ympäristökeskus on YVA -lain (laki ja asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 468/1994 ja 268/1999 sekä muutokset 458/2006 ja 713/2006) mukainen yhteysviranomainen, joka tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta sekä soveltamatta jättämisestä yksittäistapauksessa YVA-lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen tai hankkeen muutokseen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan aina YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon mukaan sikaloihin, joissa kasvatetaan yli 3000 sikaa (paino yli 30 kg / sika) tai 900 emakkoa. Sovellettaessa menettelyä muihin yksittäistapauksiin tarkastellaan suunnitellun hankkeen todennäköisesti aiheuttamia haitallisia ympäristövaikutuksia mukaan lukien ympäristövaikutukset muiden hankkeiden kanssa asetuksessa mainitun hankkeen aiheuttamiin vaikutuksiin nähden.

Yleistä sikaloiden keskeisistä ympäristövaikutuksista

Sikaloiden keskeinen ympäristöhaitta on haju. Hajua aiheuttaa tuotantotilojen ilmanvaihto, lannan varastointi ja levitys sekä rehun ja eläinjätteiden käsittely. Hajuhaittaa aiheuttavat ajoittain myös lannan käsittely kuten siirtokuormaukset ja kuljetukset. "Hajuhaitan vähentäminen maatalouden suurissa eläintuotantoyksiköissä, 4.2.2005" –loppuraportin mukaisista esimerkkikasvattamoista saatujen kokemusten mukaan ilmanvaihdosta aiheutuva hajuhaitta-alue voisi ulottua noin 1000 metrin päähän sikalasta. Tällä alueella esiintyisi ajoittain tai jatkuvasti hajuhaittaa. Mainitussa tutkimuksessa lannan käsittelyn ja levityksen aiheuttamaa hajua pidettiin häiritsevämpänä kuin tuotantorakennuksesta tulevaa hajua. Lannan levityksessä ammoniakkin haihtuminen lannasta aiheuttaa hajuhaittaa.

Sikataloutta koskevien hajututkimusten mukaan sikalatoiminnoista (esimerkkinä 4000 sikaa) aiheutuvan hajun esiintyvyys 25 % asukasosuuden osalta vaihtelee 8-10 % ajasta 300 metrin etäisyydellä 2-3 % ajasta 1000 metrin etäisyydellä. Euroopassa vähimmäisetäisyydeksi

sikaloiden osalta on esitetty 500 metriä, Yhdysvalloissa suositellaan 600 – 1 200 metriä. Yksittäisen sikalan vähimmäisetäisyys häiriintyvistä kohteesta vaihtelee ja riippuu eläinmäärästä, toimintojen järjestelystä ja ympäröivästä maastosta ja ympäristön olosuhteista.

Suuren emakkosikalan vaikutusalue voi tutkimustulosten mukaan olla merkittävä ja ulottua kilometrin etäisyydelle asti (tutkimuskohteena 1850 emakon sikala mainitussa loppuraportissa).

Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot

Rehun laadun sekä tuotantotilojen lämpötilan, kosteuden ja ilmanvaihdon optimoinnilla, lietteen jäähtymällä ja lietesäiliöiden kattamisella voidaan hajuhaittoja vähentää. Lietteen levitysaikaista hajuhaittaa voidaan vähentää lietteen levitysjankohdan ja -paikan valinnalla sekä levityksen yhteydessä lietteen syväsjoituksella tai välittömällä multauksella. Lannan hajuhaittaa voidaan vähentää hyödyntämällä lantaa biokaasuna energiantuotannossa.

Sikaloiden toiminnan ympäristövaikutuksena voivat olla päästöt vesistöihin lannan käsittelyn ja levityksen yhteydessä. Lannan kautta maaperään levitettävän typen ja fosforin levitysmääriä säädellään nitraattiasetuksella (Vna 931/2000) sekä maanviljelijöiden vapaaehtoisen ympäristötukijärjestelmän kautta. Tuotannossa syntyvien pesu- ja jätevesien asianmukaisella käsittelyllä ja johtamisella voidaan ehkäistä niistä aiheutuvaa vesistökuormitusta.

Melua aiheuttaa eläintilojen ilmanvaihto, kuljetukset ja rehujen ja eläinten kuormaukset. Kuivarehun ja kuivikkeiden käsittely voi aiheuttaa pölyhaittaa. Tuotannossa kuolleiden eläinten asianmukaisella käsittelyllä ja hävittämisellä voidaan ehkäistä haju- ja tuhoeläinhaittoja.

Pekka Eskolan sikalan laajennuksen keskeiset ympäristövaikutukset

Hajututkimusten ja vähimmäisetäisyysuositusten perusteella voidaan arvioida, että Pekka Eskolan sikalan aiheuttaman hajuhaitan esiintymisalueen laajuuden arviointiin ja hajuhaitan voimakkuuteen liittyy epävarmuutta.

Sikala sijoittuu kaavoittamattomalle, maatalousvaltaiselle alueelle Urjalan Kokon kylässä, joka on seutukaavassa merkitty valtakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi. Pirkanmaan vahvistamattomassa maakuntakaavaehdotuksessa Kokon kylä on merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi.

Sikalatoimintojen välittömät vaikutukset kohdistuvat varsin suureen määrään loma- ja vakituisia asukkaita Kokon kylässä. Välilliset vaikutukset lietalannan levityksestä kohdistuvat ajoittain laajemmalle alueelle. Vaikutukset eivät luonteeltaan poikkea maatalousvaltaiselle alueelle tyypillisten toimintojen vaikutuksista, mutta sikalan koko ja lietalannan suuri määrä huomioiden voivat vaikutukset sikalan lähialueella sekä lietteen levityspeltojen läheisyydessä olla merkittäviä.

Lannan levityspeltojen sijaintitietoja ei ole ollut käytettävissä. Lannan levityksestä johtuva hajuhaitta ulottuu sikalaa laajemmalle alueelle. Levityksestä aiheutuva hajuhaitta on luonteeltaan voimakkuudeltaan vaihtelevaa, ajoittain toistuvaa ja lyhytaikaisempaa sikalan aiheuttamaan hajuun nähden. Lannan levityksen hajuhaitasta sekä levitysjankohtina teitä roskanneesta lannasta on Urjalan kuntaan tullut jonkin verran valituksia viime vuosina.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS

Pirkanmaan ympäristökeskus katsoo, että Pekka Eskolan sikalan laajennuksen ympäristövaikutukset ovat laadultaan ja laajuudeltaan ympäristövaikutusten

arviointimenettelystä annetussa asetuksessa mainittujen hankkeiden tai niiden muutosten vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Hankkeeseen tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Perustelut

Hankeluettelon rajaa suppeamman yksittäisen hankkeen vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa otetaan huomioon hankkeen koko sekä laajennuksen ja siihen toiminnallisesti liittyvän lannan varastoinnin ja levityksen ominaisuudet, toimintojen sijainti ja aiheutuvien vaikutusten luonne. Sikalan ympäristövaikutuksista keskeisin on haju tuotantotiloista ja lietteen levityksestä sekä hankkeen yhteisvaikutukset olemassa olevasta toiminnasta aiheutuvien vaikutusten kanssa. Sijainnin kannalta etäisyys lähimpiin asuinrakennuksiin on keskeistä vaikutusten tarkastelussa.

YVA-asetuksen hankeluettelon mukaisen yli 900 emakon sikalan tai vastaavan kokoisen laajennuksen on katsottu aiheuttavan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Pekka Eskolan sikalan laajennus 584 emakolla yhteensä 1500:een ei suoraan vastaa YVA-asetuksen hankeluettelon mukaisen toiminnan laajuutta. Kuitenkin toiminnan laajennus ja olemassa oleva sikala yhdessä laajennuksen kanssa on noin 1,7 kertaa YVA-asetuksen hankeluetteloa suurempi hanke emakkomäärien osalta.

Eskolan sikalan laajennus lisää hajua sikalan ympäristössä. Todennäköinen vaikutusten kohdentumisalue on maaseutuvaltaista aluetta Kokon kylän kulttuurimaisema-alueella, jolle on sijoittunut useita kymmeniä vapaa-ajan- ja asuinkäytössä olevia kiinteistöjä noin kilometrin etäisyydelle sikalasta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat sikalasta noin 150-200 metrin etäisyydellä.

Sikalatoiminnoista aiheutuvalla hajulla voi olla merkittäviä haitallisia vaikutuksia lähialueen ja lisäksi levityspeltojen läheisyydessä olevalle asutukselle. Liettelannan levitysjankohtina hajuhaitta ilmenee lyhytaikaisesti levityspeltojen läheisyydessä. Lietteiden levityspellot sijaitsevat laajemmalla maaseutuvaltaisella alueella ja lisääntyvän liettemäärän myötä liikenteen vaikutukset todennäköisesti kasvavat. Lisäksi lannan peltolevityksen vaikutukset läheiseen Kokonjärveen voivat olla merkittäviä.

Toiminnan aiheuttama todennäköinen vaikutus ympäristöön kasvaa yhteisvaikutuksiltaan olemassa olevan toiminnan kanssa sellaiseksi, että se edellyttää YVA-lain mukaista toiminnan ympäristövaikutusten arviointia.

Sovelletut oikeusohjeet

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994, 267/1999 ja 458/2006) 4§, 6§, ja 19 §

Asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 4§, 6§, 7§ ja 8§.

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 19 §:n 3 momentti)

Osastopäällikkö   Leena Strandén

Ylitarkastaja   Virve Sallisalmi

Päätöstä koskevat tiedustelut Virve Sallisalmi, p. 020 490 4104 tai 050 405 5376

JAKELU   **Päätös**   Hankkeesta vastaava, saantitodistuksin, suorittemaksutta

Jäljennös päätöksestä

Ympäristöministeriö
Urjalan kunta
Pirkanmaan ympäristökeskus, lupa- ja valvontaosasto

Päätöksen nähtävillä olo

Päätös ja kuulutus päätöksestä nähtävänä Urjalan kunnanvirastossa 14 päivän ajan ja sähköisesti ympäristökeskuksen kotisivulla www.ymparisto.fi/pir

LIITE   **Valitusosoitus**